

ତାମିଲନାଡୁ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ବସନ୍ତ ବାଇ

ଏପ୍ରିଲ 7, 1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 : ଧାରା 4, 6, 11 ଏବଂ 11A-ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ- ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ- ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦୁଇ ବର୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି- ଏହାର ପରିସଂଖ୍ୟାନ- ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଛଗିତ ରଖାଯାଇଥିବା ସମୟର ବାଦ କରିବା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ବେଦଖଲର ଛଗିତାଦେଶ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଛଗିତ ରହିବା ସହିତ ସମାନ- ବେଦଖଲ ଉପରେ ଛଗିତାଦେଶ ଅବଧିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧିରୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894ର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଏପ୍ରିଲ 12, 1988ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ଏପ୍ରିଲ 29, 1980ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆପଣି କରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ 18 ଜୁନ୍ 1992ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା 19 ଅକ୍ଟୋବର 1990 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବେଦଖଲ ଜମି ଅଧିକାର ଉପରେ ଛଗିତାଦେଶ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 4(1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ବେଦଖଲକୁ ବାରଣ କରିବା ଆଦେଶ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଛଗିତାଦେଶ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଧାରା ୬ ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବାଧା ଦେଇନାହିଁ । ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ, ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ

ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଘୋଷଣା ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: 1. ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ 68/84 ଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର ଧାରା 11- A ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବେ ଏବଂ ଯଦି ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟି ଆହୁରି ବିସ୍ତାରିତ କରିଛି ଯେ ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସମୟ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ, ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ବେଦଖଲ ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଧାରା 11-A ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏପରି ଏକ ଆଦେଶକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ଧାରା 11-A ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ଗଣନା କରିବାରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧିକୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିପରୀତ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । [260- C, E, 262- H, 263- A, 262- G]

ୱାଇ. ଏନ୍. ନେଣ୍ଡୋଲିଆ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ, [1991] 4 SCC 531 ଏବଂ ସାଙ୍ଗସା ଜି. ସି. ସଜନ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ, [1994] 4 SCC 145 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4608/1995 ।

W.A. ସଂଖ୍ୟା 1079/1992ରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 6.4.93 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅରୁଣ ଏବଂ କୋ., ଅର୍ପୁଥାମଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ନିରଞ୍ଜନା ସିଂ (କୁମାରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ) ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର୍. ମୋହନ, ଭି. ଜି. ପ୍ରାଗସମ ଏବଂ ଆର୍. ନେଦୁମାରନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

1984 ମସିହାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 68 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 4 (1) ଅଧୀନରେ ଅଧିସୂଚନା ଏପ୍ରିଲ 12, 1988 ରେ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟର ଚେଙ୍ଗାଇ ଆନ୍ଧ୍ର ଜିଲ୍ଲାର ଶ୍ରୀପେରୁମ୍ପୁଡୁର ତାଲୁକର ମାଦିଭିଲଗାମ ଗ୍ରାମର ସର୍ଭେ ସଂଖ୍ୟା 84/ 1-B1 ଏବଂ 85/ 1- B ର 0.87.0 ହେକ୍ଟର ଜମି ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାରା 5-A ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ କରିବା ପରେ, ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା 29 ଏପ୍ରିଲ 1989 ରେ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରକାଶନ ମେ 2, 1989 ରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଘୋଷଣାର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 12888/90 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 18 ଜୁନ୍ 1992 ରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1079/92 ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ, ଉତ୍ତରଦାତା 19 ଅକ୍ଟୋବର, 1990 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବେଦଖଲ ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ, ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ଧାରା 4 (1) ଏବଂ 6 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା । ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ 6 ଏପ୍ରିଲ 1993 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 4 (1) ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଘୋଷଣାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 68/84 ଦ୍ୱାରା ବିଧାନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11- A ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଧାରା 11 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବେ ଏବଂ ଯଦି ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି

ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ, ଯଦି କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 1984 ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉକ୍ତ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବ, ତେବେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏପରି ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟି ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସମୟ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ, ଉକ୍ତ ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଏ, ସେହି ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଦଖଲକୁ ବାରଣ ଆଦେଶ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ସଂସଦ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଧାରା 11-A ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧୀନରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ଦେବାକୁ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ଧାରା 4 (1) ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖର ପ୍ରଚଳିତ ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ । ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ମାଲିକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉପଭୋଗ କିମ୍ବା ଜମି ଯାହାର ଦଖଲ ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଛି ତାହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରେ, ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ, ଜମିର ମାଲିକଙ୍କୁ ଅକଥନୀୟ କଷ୍ଟ ଦେଇଥାଏ । ଜମିରେ ଆଗ୍ରହୀ ମାଲିକ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କଷ୍ଟରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇଥିବା ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ, ଧାରା 11A ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଶୀଘ୍ର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 ରେ ପରିକଳ୍ପିତ ପ୍ରକାଶନର ଶେଷ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷର ବାହ୍ୟ ସୀମା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ସେ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବାତିଲ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଜମିର ମାଲିକ କିମ୍ବା ଜମିରେ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ଥିବା ଜମି ଭାବରେ ଜମି ସହିତ କାରବାର କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଆଇନଗତ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବାର ସତ୍ୟତାକୁ ଜାଣି, ସଂସଦ ଧାରା 11-A ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଣୟନ କରି ଘୋଷଣା କରିଛି ଯେ ଯେଉଁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା

ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଏ, ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ "ବାଦ ଦିଆଯିବ" ।

ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବାରେ ଅକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ କି ? *ୱାଲ୍. ଏନ୍. ନେଷ୍ଟୋଲିଆ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ*, [1991] 4 SCC 531 ରେ, ଏହି ତଥ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକୁ ଅନୁଲ୍ଲେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ଵରୂପ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ଜମିରୁ ବେଦଖଲର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ, ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଆଉ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ଯେ ଧାରା 11- Aର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେବଳ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ନୁହେଁ; ଏବଂ ଯେହେତୁ ଭାଷାଟି ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା କିମ୍ବା ଅଧିକାର ହଟାଇବା ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ବେଦଖଲକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଏହାର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ "ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସୁବିଧା ଚାହୁଁଥିବା ଜମିଦାର ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ କୌଣସି ଆଦେଶ ପାଇ ନଥିବେ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେବଳ ସେହି ଜମିଦାରଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଯେଉଁମାନେ ଏପରି କୌଣସି ଆଦେଶ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଦଖଲ ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବ କିମ୍ବା ଅଟକ ହେବ" । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତକୁ ସଠିକ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ।

ସାଜାସା ଜି. ସଜନ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ, [1994] 4 SCC 145 ରେ, ବ୍ୟାଖ୍ୟା 1 ରୁ ଧାରା 6 ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା 1 ରୁ ଧାରା 4 (1) ର ପ୍ରଥମ ପରଦ୍ରୁକ ଅନୁଯାୟୀ ବିଳମ୍ବ ଅବଧି ସମ୍ପର୍କରେ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥିତି ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାନାମା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିତି ରଖାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିତି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ତାହାକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ କି, ତାହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ :

"ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ପୂର୍ବ-ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 6 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ଧାରା 4 (1) ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ତିନି ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ, ରାଜ୍ୟ ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ ଏକ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଧାରା 6 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବିଷୟ ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଏବଂ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ରଖିବ ନାହିଁ ।" ଏଥିରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା 1 ପ୍ରଥମ ପରଦ୍ରୁକରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମୟର ଗଣନା ପଦ୍ଧତି କିମ୍ବା ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଧାରା 4ର ଉପ-ଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ "ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିତି ରହିବା ସହିତ" ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ "ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ" । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥିତିତାଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ଅବଧିକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ଏହା ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ବେଦଖଲ ସ୍ଥିତି ରଖିବା" ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଉଭୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଚାରାଧୀନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ । ଏହା ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିସୂଚନାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ବିଷୟ ଅଟେ । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ବେଦଖଲ ସ୍ଥିତିତାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲା । ଯଦିଓ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାହିଁ, ଧାରା 4 (1) ଅଧିସୂଚନାର ବୈଧତାର ବିଚାର ପାଇଁ ଧାରା 6 (1) ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଉପଯୋଗୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ "ଅଯଥା ଶୀଘ୍ରତା" କିମ୍ବା "ଅଦାଲତର ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା" ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ

ଚିହ୍ନିତ କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବେଦଖଲର ଛଗିତାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସମୟକୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଖଣ୍ଡ (1) ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତିନି ବର୍ଷ ଅବଧି ଗଣନାରେ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଯେତେବେଳେ ଏହା ଏପରି ଗଣନା କରାଯାଏ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ପ୍ରକାଶିତ ଘୋଷଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ଅଟେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ 17 ମେ, 1984 ତାରିଖର ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିସୂଚନାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପାଉନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥାଏ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ" ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁପାତ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଭାବରେ ବିପରୀତ ମତାମତ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁଛୁ ଯେ ବେଦଖଲକୁ ଛଗିତ ରଖିବା ଧାରା 11 ଏବଂ ଧାରା 11-A ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଛଗିତ ରଖିବା ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ଧାରା 11A ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ଗଣନା କରିବାରେ ଛଗିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧିକୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଆର. ମୋହନ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇଛି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେପରି ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନଥିରୁ, ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ନାକଚ କରାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଯେ ମାଡ୍ରାସ ମହାନଗର ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦୂଷିତ ଜଳ ବୋର୍ଡ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନୁହେଁ କି ? ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ଏହାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ମାମଲାଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଉଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଚି. ଏନ୍. ଏ.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ତ୍ରୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁନିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।